

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5SŽ/13/2015
Identifikačné číslo spisu: 9015010078
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9015010078.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: PHONOTEX spol. s r.o., so sídlom Bojnická 16/A, Bratislava, IČO: 35 686 600, právne zastúpenej: ADVOKÁT ZLÁMALOVÁ ZUZANA, s.r.o., so sídlom Trnavská 11, Bratislava, proti odporkyňi: Rada pre vysielanie a retransmisii, so sídlom Dobrovičova 8, P.O.BOX 155, Bratislava, v konaní o odvolaní navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/52/2015 zo dňa 29. septembra 2015, v napadnutej časti výroku I. takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/52/2015 zo dňa 29. septembra 2015 v napadnutej časti výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľka je **p o v i n n á** zaplatiť súdny poplatok z podaného opravného prostriedku vo výške 500,- € na bankový účet podľa priloženého platobného predpisu, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

1. Rozhodnutím č. RP/52/2015 zo dňa 29. septembra 2015, Rada pre vysielanie a retransmisii (ďalej len „odporkyňa“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ a h/, zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z.z.“), postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z.z. rozhodla tak, že:

- vo výroku I. navrhovateľke uložila podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu - pokutu, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. vo výške 4 000,- € za porušenie povinnosti ustanovenej v § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z.. Súčasne vyslovila, že podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“ a podľa § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z.z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet uvedený v rozhodnutí. Porušenie povinnosti

uvedenej v ustanovení § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. malo spočívať v tom, že komunikát Televeštiareň, ktorý naplnil definíciu telenákupu podľa § 32 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z., odvysielaný dňa 06.05.2015 v čase o cca 21:30 hod. v rámci programovej služby TV8 obsahoval neúplné a nepresné informácie o charaktere ponúkanej služby a jej účinkoch, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť, aby vysielaný telenákup bol čestný.

- vo výroku II. navrhovateľke uložila podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu - upozornenie na porušenie zákona. Súčasne vyslovila, že podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“. Porušenie povinnosti uvedenej v ustanovení § 32 ods. 4 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. malo spočívať v tom, že komunikát Televeštiareň, ktorý naplnil definíciu telenákupu podľa § 32 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. odvysielaný dňa 06.05.2015 v čase o cca 21:30 hod. v rámci programovej služby TV8 obsahoval zavádzajúce informácie o charaktere ponúkanej služby a jej účinkoch, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť, aby vysielaný telenákup nezneužíval dôveru spotrebiteľov.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku I. podala navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu včas opravný prostriedok, ktorým sa domáhala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne v napadnutej časti zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľka v opravnom prostriedku poukázala na Popis pravidiel služby Veštenie zadarmo na čísle 7005 a Y. pravidlá programu Poradenstvo - Veštenie s odkazom na zdroj www.tv8.sk <. Následne citujúc ustanovenie § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. uviedla, že predmetný zákon neobsahuje definíciu slušnosti a čestnosti, neobsahuje výklad k tomuto ustanoveniu zákona a teda vysielateľ môže pri definovaní týchto pojmov v nadväznosti na aplikáciu tohto ustanovenia aplikovať len všeobecné a verejnou prijateľné normy slušnosti a čestnosti. Mala za to, že celé vysielanie vysielateľa je možné považovať za také, ktoré je slušné a čestné. V tejto súvislosti poukázala na vymedzenie pojmov „česť“ a „slušnosť“ s odkazom na zdroj Wikipedia. Uviedla, že vo všeobecnosti je možné čestnosť a slušnosť považovať za spoločenské hodnoty prisudzované procesom alebo javom danou spoločnosťou. Je zrejmé, že obsah týchto pojmov a ich výklad bude závisieť od spoločnosti, od doby, v ktorej sú posudzované, od okolností za ktorých dochádza k ich posúdeniu a od ďalších faktorov, ktoré budú mať jednoznačne vplyv na výklad a obsah týchto pojmov. Pojem slušnosť a čestnosť v súčasnej spoločnosti sú kritériami morálky a etiky, dôležitým javom, ktorý by mal byť princípom každej spoločnosti. Uvedené pojmy nie sú explicitne zákonom č. 308/2000 Z.z. definované, teda spadajú pod pojem tzv. neurčitých právnych pojmov, ktorých výklad má zabezpečiť správny orgán. Ich výklad musí byť jednoznačný, nezameniteľný, predvídateľný a aplikovateľný na obdobné prípady do budúcnosti. V tejto súvislosti poukázala na výklad a rozdiely medzi neurčitými právnymi pojmami a správnym uvážením v zmysle odbornej publikácie Právny rozbor Advokátni kancelár JUDr. Anna Stará pre Objednatele: Rada pro rozhlasové a televizní vysílání z 11. dubna 2006, Praha. K tvrdeniu odporkyne, že účinky ponúkanej služby nie sú ničím podložené ani dokázané, tzn. v dôsledku absolútnej neexistencie dôkazov vzniká potreba dať informáciu o tejto skutočnosti koncovým užívateľom a že poskytnutie predmetných služieb navrhovateľka nemôže garantovať uviedla, že tak ako existenciu týchto schopností nemožno z hľadiska odborného, vedeckého a exaktného potvrdiť, nie je možné ich existenciu ani vylúčiť. Takéto tvrdenie odporkyne je tendenčné a postavené výlučne na domnienkach. Účinky ponúkaných služieb sú podložené a to konkrétne ľudskou skúsenosťou s reakciami recipientov ich množstvom, ktorí predmetnú službu využili a na základe vlastnej skúsenosti zažili a presvedčili sa o reálnosti takto zakúpenej služby. Odporkyňa síce tvrdí, že len vedecké, exaktné overenie poskytnutej služby môže dať záruku, že služba bola reálne poskytnutá, avšak svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepodložila dôkazmi, alebo informáciou, o aký vedecký, exaktný dôkaz by malo ísť, aby ponúkaná služba mohla byť považovaná za vedecky preukázateľnú. Navrhovateľka ďalej uviedla, že odporkyňa ju sankcionuje za skutočnosť, že neposkytla divákovi informáciu o absencii preukázania existencie služby ako takej a nemožnosti jej garancie, avšak zákon č. 308/2000 Z.z. jej takúto alebo obdobnú povinnosť neukladá. V uvedenom prípade zákon č. 308/2000 Z.z. neposkytuje obsah znenia informácie, ktorú požaduje odporkyňa, pričom ani odporkyňa výkladom zákona znenie takejto informácie neposkytla tak v minulosti a ani prostredníctvom napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľka tak nemôže predpokladať, že ňou eventuálne zvolený obsah „upozorňujúcej“ informácie bude v súlade s výkladom odporkyne a že aj v prípade odvysielania tejto informácie nebude v budúcnosti za obdobné vysielanie sankcionovaná. Odporkyňa vopred prejedukuje a

poskytuje jednoznačné tvrdenia (avšak len tvrdenia bez dôkazu), že ponúkaná služba odblokovanie rodových zaťažení v relácii divákovi poskytnutá nebola, tvrdí že ide len o „placebo efekt“, t.j. obchodnú transakciu založenú na klamlivej predstave o ponúkanej službe, o poskytovaní zavádzajúcich informácií divákovi, že v rámci relácie veštica divákovi radí navštíviť lekára, alebo zmeniť liečbu, čím dochádza k vytváraniu mylného dojmu u divákov, že veštica má schopnosť liečiť na diaľku, alebo riešiť problémy, či predpovedať budúcnosť a že veci prezentované vešticou boli podané ako fakty a ako náhrada lekárskej starostlivosti, že dokonca ide o nábádanie na zanedbanie prevencie, či liečby s následným rizikom vážnejších ochorení. Služby veštenia - odblokovanie rodových zaťažení neboli prezentované ako náhrada medicínskych postupov, keďže sú ponúkané len ako doplnkový a alternatívny spôsob riešenia niektorých problémov. Navrhovateľke však nie je známa žiadna skutočnosť, a ani odporkyňa takúto neuvádza, že by v dôsledku poskytnutia služieb veštenia bol recipient ohrozený na svojom zdraví, živote, že by prišlo v dôsledku využitia služieb tejto relácie k odmietnutiu klasickej liečby. Navrhovateľka má za to, že priemerný divák relácie je absolútne oboznámený s rozsahom a kvalitou služieb, ktoré mu relácia a samotné veštenie poskytuje. S odkazom na zdroj www.moneo.sk poukázala na výklad pojmu odblokovanie rodových zaťažení, pričom pre porovnanie uviedla aj informáciu o iných veciach napr. náboženských vo vzťahu k uzdravovacím schopnostiam bez zásahu exaktnej vedy, medicíny a liekov. Citujúc Konzervatívny denník POSTOJ, autor: Matúš Demko, a blog.sme.sk autor: Roland Habara, mala za to, že i samotné kresťanské učenie a náboženstvo je založené na viere a to nekompromisne a bez vedľajších upozornení. Zároveň s poukazom na zdroj www.topshop.sk <. uviedla, že tovar ponúkaný v uvedenom telenákupе bol taktiež prezentovaný vlastnosťami, ktoré nemajú oporu v exaktných a vedeckých poznatkoch a teda obchodná transakcia je založená rovnako na viere recipienta, že ponúkaný tovar vlastnosťami prezentované telenákupom má.

3. Vo vzťahu k výroku II. napadnutého rozhodnutia navrhovateľka uviedla, že skutková podstata poškodzovania spotrebiteľa vymedzená v ustanoveniach Trestného zákona, zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch nebola naplnená, keďže v relácii odzneli pravdivé informácie o existencii alebo povahe produktu, výhodách, rizikách, spôsobe dodania produktu cene alebo osobitnej cenovej výhode a osobe predávajúceho.

4. Navrhovateľka taktiež namietala druh a výšku uloženej sankcie, pričom dôvodila tým, že zo strany spotrebiteľov nebola nikdy žalovaná a ani inou formou napádaná za porušovanie pravidiel pri prevádzkovaní spotrebiteľských služieb. Z podnetu správneho orgánu bol organizátor komunikátu spoločnosť Mediatex, s.r.o. viacnásobne prešetrovaný Slovenskou obchodnou inšpekciou a orgánmi činnými v trestnom konaní, avšak doposiaľ neboli zistené žiadne porušenia zákona. V nadväznosti na uvedené mala za to, že výška uloženej sankcie nezodpovedá pravidlám spravodlivého správneho konania.

5. Odporkyňa vo vyjadrení k opravnému prostriedku uviedla, že navrhovateľka bola napadnutým rozhodnutím sankcionovaná len za porušenie povinnosti zabezpečiť, aby bol vysielaný telenákup čestný. Akékoľvek tvrdenia ohľadom pojmu slušnosť preto považuje v súvislosti s preskúmaným rozhodnutím za bezpredmetné. V napadnutom rozhodnutí sa venovala výkladu pojmu čestnosť dostatočným spôsobom, pričom zdôraznila, že pri vymedzení tohto pojmu musí byť zohľadnené jeho spojenie s vysielaním telenákupu. Odporkyňa taktiež poukázala na svoju rozhodovaciu činnosť, v ktorej sa zaoberala chápaním pojmu čestnosť v súvislosti s informovaním. Vymedzenie pojmu čestnosť odporkyňou, bolo potvrdené aj najvyšším súdom v rozsudkoch sp.zn. 3Sž/22/2013, 4Sž/7/2014, 3Sž/14/2014 a 8Sž/6/2014. Z napadnutého rozhodnutia je možné jednoznačne určiť, na základe akých skutočností a právnych úvah odporkyňa dospela k záveru, že vysielanie komunikátu bolo v rozpore s § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. V súvislosti s tvrdením navrhovateľky, že účinky veštenia síce neboli preukázané, ale neboli ani vyvrátené odporkyňa uviedla, že skutočnosť, či poskytnutá služba má reálny alebo aspoň subjektívne vnímateľný efekt na niektorého z divákov, ktorí službu odblokovanie rodových zaťažení využili, nemôže preukázať odporkyňa, ale ani nikto ďalší, vrátane zapojených divákov, či veštica. I v prípade, že by sa zdravotný stav niektorého z divákov, ktorí službu využili zlepšil, nie je možné preukázať, že sa tak stalo v dôsledku poskytnutia služby, alebo na základe inej skutočnosti, čo by znamenalo, že služba poskytnutá nebola. Odporkyňa považuje za nesporné, že ponúkaná služba vrátane jej avizovaných účinkov nemá žiadnu oporu v súčasných poznatkoch lekárskej vedy, ako ani v iných vedných odboroch. Pre účely správneho konania však nebolo možné a ani potrebné preukázať, jej

existenciu, resp. neexistenciu. Odporkyňa tak dospela k záveru, že nakoľko existencia efektu služby nie je preukázateľná vôbec v záujme splnenia si svojej zákonnej povinnosti mala navrhovateľka poskytnúť koncovým užívateľom informáciu o tejto skutočnosti. K námietke navrhovateľky, že zákon č. 308/2000 Z.z. v súvislosti so zabezpečením splnenia povinnosti uvedenej v ustanovení § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. neukladá informačnú povinnosť odporkyňa uviedla, že ku každému prípadu pristupuje osobitne a posudzuje ho s ohľadom na jeho špecifiká a okolností. Potreba definovať informácie, ktoré majú odovysielanie komunikátu sprevádzať bude vyplývať vždy až spojením s konkrétnym prípadom a s konkrétnym spotrebiteľom ako jedinečnou osobnosťou. Predmetnom prípade navrhovateľka nezabezpečila česťnosť komunikátu z dôvodu, že obsahoval neúplné a nepresné informácie o charaktere ponúkanej služby. Podstatou ponúkanej služby malo byť dosiahnutie určitých pozitívnych zmien v oblasti života, zdravia, medziludských vzťahov volajúcich divákov, či poskytnutie informácií o udalostiach, ktoré ešte len nastanú v budúcnosti. Nakoľko nie je možné predvídať, kto bude takto ponúkanú službu využívať, nie je možné ani určiť, aké informácie sú dostatočné, preto jedným z možných riešení na zabezpečenie podmienky česťnosti telenákupu je poskytnúť recipientovi všetky k službe sa vzťahujúce informácie, ktoré v konkrétnom prípade predstavovali aj informácie o nepreukázateľnosti dôkazu existencie účinkov služby. Navrhovateľka si môže zákonnú povinnosť v zmysle § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. splniť aj iným spôsobom ako to uviedla odporkyňa v napadnutom rozhodnutí, avšak pri zachovaní podmienky, že divákovi musia byť zrejme všetky podstatné skutočnosti. Poukázala na definíciu pojmu „priemerný spotrebiteľ“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29/ES zo dňa 11.05.2005, z ktorej vyplýva, že takýto spotrebiteľ musí byť dostatočne informovaný. Dostatok informácií je pritom definičným kritériom priemerného spotrebiteľa rovnako ako rozumná miera pozornosti a opatrnosti. Z dôvodu, že nie je možné vopred vedieť, akí jednotlivci budú danú službu využívať, nie je možné ani vopred určiť, aké poskytnuté informácie budú dostatočné. Tým pádom jedným z možných riešení ako zabezpečiť, aby telenákup bol česťný, je poskytnúť mu všetky informácie, ktoré sa k službe vzťahujú, vrátane nepreukázateľnosti existencie jej účinkov. K námietke navrhovateľky, že odovysielala všetky dôležité skutočnosti rozhodujúce pre diváka, keď veštica v rámci odovysielaného komunikátu popísala obsah, rozsah a spôsob vykonania ponúkanej služby, odporkyňa uviedla, že v predmetnom komunikáte neboli recipientom sprostredkované informácie o tom, že účinky služby nie sú ničím podložené. Odporkyňa zdôraznila závažnosť možných následkov spojených s ponúkanou službou, kedy veštica H. prezentovala tvrdenia o zdravotnom stave volajúcich ako fakty, pričom v niektorých prípadoch dokonca radila divákovi zmeniť liečbu odporúčanú lekármi. Diváci tak mohli zistenia a odporúčania veštiny považovať za náhradu lekárskej starostlivosti. V súvislosti s námietkami navrhovateľky týkajúcimi sa časti rozhodnutia o uložení sankcie - upozornenie na porušenie zákona odporkyňa uviedla, že proti tomuto rozhodnutiu v zmysle § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z.z. nie je možné podať opravný prostriedok a preto uvedené námietky ako aj argument navrhovateľky, že nedošlo k porušeniu Trestného zákona, zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o priestupkoch považuje za bezpredmetné. K sankcii uloženej za porušenie ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. uviedla, že navrhovateľka bola v minulosti za porušenie predmetného ustanovenia trikrát sankcionovaná. Nakoľko išlo o opakované porušenie uvedenej povinnosti uloženie peňažnej sankcie je dôvodné, pričom výška pokuty bola uložená na spodnej hranici vymedzeného intervalu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne na základe podaného opravného prostriedku, preskúmal napadnuté rozhodnutie a jemu predchádzajúce správne konanie postupom podľa § 246 ods. 2 písm. a/ v spojení s §§ 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) v rozsahu dôvodov uvedených v opravnom prostriedku a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu ako aj s obsahom písomných podaní účastníkov konania a po vypočutí zástupcov účastníkov konania na pojednávaní dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

7. Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti toho zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

8. Podľa § 4 zákona č. 308/2000 Z.z. poslaním rady je presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnu reguláciu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie.

9. Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. telenákup na účely tohto zákona je priama ponuka vysielaná verejnosti s cieľom poskytnúť tovar alebo služby vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov za odplatu. Telenákup môže mať formu:

- a) telenákupného šotu,
- b) telenákupného pásma v trvaní aspoň 15 minút.

10. Podľa § 32 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaná reklama a telenákup

- a) boli čestné a slušné,
- b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

11. Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z.z. do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.

12. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem ustanovení § 23v časti nesprístupnenia zápisníc o hlasovaní a § 49, 53, 54, 56 až 68 zákona o správnom konaní.

13. Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

14. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

15. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

16. Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie: a) upozornenie na porušenie zákona, b) odvysielanie oznamu o porušení zákona, c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti, d) pokutu, e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti.

17. Podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby okrem vysielateľa prostredníctvom internetu od 3 319,- € do 165 969,- € a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 497,- € do 49 790,- €, ak porušil podmienky na vysielanie mediálnej komerčnej komunikácie vrátane reklamy a telenákupu.

18. Z obsahu spisového materiálu, ktorý bol predložený súdu vyplýva, že v tejto veci bolo začaté správne konanie oznámením o začatí správneho konania č. 722/SKO/2015 zo dňa 07.07.2015, ktoré bolo doručené navrhovateľke dňa 22.07.2015. V spise je pripojený obrazovo-zvukový záznam predmetného komunikátu, zápisnica o hlasovaní odporkyne zo dňa 29.09.2015, vyjadrenie navrhovateľky k oznámeniu o začatí správneho konania zo dňa 27.01.2015, žiadosť navrhovateľky o predĺženie lehoty na vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania a žiadosť o zaslanie podkladov pre rozhodnutie zo dňa 29.07.2015 a správa o kontrole dodržiavania povinnosti podľa zákona č. 308/2000 Z.z.

19. V predmetnej veci medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že komunikát Televeštiareň odvysielaný dňa 06.05.2015 v čase o cca 21:30 hod. v rámci programovej služby TV8 má povahu telenákupu. Odporkyňa v napadnutom rozhodnutí jednotlivé definíčné znaky telenákupu podrobne analyzovala a správne ustálila, že odvysielaný komunikát spĺňa všetky kritéria podľa ustanovenia § 32 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. V súvislosti s posudzovaním zákonných podmienok na aplikáciu ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. je potrebné uviesť, že samotný zákon pojem čestnosť nedefinuje. Uvedená skutočnosť však neznamená, že výklad tohto pojmu je ponechaný na ľubovôľu správneho orgánu. Zákon č. 308/2000 Z.z. zveril odporkyňi právomoc posudzovať, či odvysielaný telenákup spĺňa kritérium čestnosti, pričom v prípade zistenia opaku jej zákon obligatórne ukladá povinnosť vysielateľa sankcionovať. Je potrebné zdôrazniť, že výklad tohto pojmu musí byť z hľadiska právnej istoty vysielateľa dostatočne určitý, zrozumiteľný a ustálený, t.j. taký, aby v obdobných prípadoch nedochádzalo pri jeho výklade a aplikácii k neodôvodneným rozdielom. Zachovanie tejto požiadavky umožňuje vysielateľovi zosúladiť svoje správanie s výkladom správneho orgánu, predvídať jeho postup a vyhnúť sa možnému postihu. Odporkyňa vo svojom rozhodnutí rozobrala pojem čestnosť, keď využíjúc svoju diskrečnú právomoc uviedla, že čestnosť je morálnou kategóriou a čestné informovanie je také, ktoré je v súlade so všeobecne prijímanými pravidlami, verné skutočnosti, ktoré nenavádza a nesmeruje k nepresnému alebo neúplnému informovaniu. S takouto charakteristikou pojmu čestnosť sa najvyšší súd stotožňuje v plnom rozsahu, pričom uvádza, že rozhodovacia činnosť odporkyne (napr. rozhodnutia RP/010/2014, RP/20/2014, RP/040/2014), ale najvyššieho súdu (napr. sp.zn. 3Sž/22/2013, 4Sž/7/2014, 3Sž/14/2014) v obdobných prípadoch, ktoré sa týkali výkladu pojmu čestnosť, je nepochybne zárukou umožňujúcou navrhovateľke prispôbiť svoje konanie a predvídať postup odporkyne v súvislosti s výkladom tohto pojmu. Najvyšší súd má za to, že kritérium čestnosti telenákupu v zmysle ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. je potrebné skúmať z hľadiska jeho charakteru, obsahu, prezentácie, ale aj možných účinkov na spotrebiteľa - diváka. Z obsahu posudzovaného telenákupu vyplýva, že divákovi boli v rámci vysielania ponúkané predovšetkým služby, ale aj tovary z oblasti ezoteriky. Ponúkané služby spočívali v diagnostike zdravotného stavu po fyzickej aj duševnej stránke, odstraňovaní zdravotných ťažkostí vešticou pomocou sviečky, veštení budúcnosti v oblasti zamestnania, rodinných a partnerských vzťahov, ale aj odblokovaní rodových zaťažení. Uvedené služby boli pritom ponúkané a prezentované tak, že navodzovali dojem účinného a pomerne jednoduchého riešenia problémov v jednotlivých oblastiach života. Je zrejmé, že účinky ponúkaných služieb v telenákupе nie sú vzhľadom na absenciu dôkazov vedecky podložené, pričom táto skutočnosť sama o sebe nemôže byť prekážkou, ktorá by bránila konštatovať jeho nečestnosť v zmysle ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. Pripustením opačného výkladu by bolo znemožnené konštatovať nečestnosť telenákupu tejto povahy, čo by bolo nepochybne v rozpore so zmyslom a účelom zákona č. 308/2000 Z.z., ktorým je naplnenie verejného záujmu v oblasti vysielania a retransmisie a ochrana záujmov občanov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že predmetom správneho konania pri posudzovaní čestnosti telenákupu nebolo preukázanie ne/existencie navrhovateľkou ponúkaných služieb. Podstatným bolo to, či navrhovateľka práve s ohľadom na absenciu akýchkoľvek dôkazov o účinkoch týchto služieb bola povinná informovať divákov o nemožnosti garantovať poskytnutie uvedených služieb.

20. Je potrebné uviesť, že v danom prípade nebola konštatovaná nečestnosť poskytovania vyššie uvedených služieb ako takých. Najvyšší súd nespochybňuje právo navrhovateľky na poskytovanie týchto služieb avšak zastáva názor, že pri poskytovaní služieb, ktorých efekt je založený výlučne na dôvere diváka, je opodstatnená aj požiadavka informovať ho o ich charaktere a možných účinkoch, pričom úplnosť a presnosť informácií o reálnom poskytnutí služby je pri posudzovanom modeli telenákupu podstatná do takej miery, že môže byť v konečnom dôsledku určujúca pri samotnom rozhodovaní diváka o jej využití. Poskytnutie tejto informácie má nepochybne význam predovšetkým pre divákov, ktorí nie sú jednoznačne presvedčení o účinkoch ponúkanej služby, keďže divák síce mohol mať všeobecnú predstavu o povahe a možných účinkoch služby, avšak práve poskytnutie tejto informácie ho mohlo pri rozhodovaní o jej využití podstatným spôsobom ovplyvniť.

21. Z obsahu posudzovaného telenákupu je zrejmé, že záujem o ponúkané služby prejavili predovšetkým osoby s bežnými zdravotnými ťažkosťami, ale aj osoby s vážnymi život ohrozujúcimi ochoreniami, ktoré sa týmto spôsobom snažili diagnostikovať resp. liečiť svoje ochorenia. Rady a postupy vešticе pri

diagnostike a liečbe jednotlivých ochorení pritom v niektorých prípadoch priamo spochybňovali lekárom predpísanú liečbu, či dokonca divákov od tejto liečby odrádzali. Uvedené vyplýva napr. z vyjadrení veštice „to vám uškodí tie lieky“, „znížiť dávky“, „ružové lieky vysadiť“. Takto prezentovanú a ponúkanú liečbu a diagnostiku bez náležitej znalosti zdravotného stavu je nutné považovať za obzvlášť nebezpečnú pre spoločnosť. Prijatie odborne nepodložených liečebných postupov môžu diváci skutočne vnímať ako jednoduchšiu, rýchlejšiu a efektívnejšiu náhradu lekárskej starostlivosti, čoho dôsledkom môže byť zanedbanie liečby ochorení so závažnými následkami.

22. Za podstatnú považuje najvyšší súd skutočnosť, že diváci s nepriaznivým zdravotným stavom sú kategóriou divákov, ktorá je vzhľadom na svoju často bezvýhodiskovú situáciu náchylnejšia riešiť svoje ťažkosti aj takými prostriedkami, ktoré by za iných okolností nevyužili. Pri posudzovaní miery obozretnosti diváka je preto nevyhnutné zohľadňovať aj jednotlivé kategórie divákov, keďže na obozretnosť rôznych kategórií divákov sú kladené odlišné nároky. Nižšie nároky na obozretnosť sú kladené práve na divákov patriacich do zvlášť zraniteľných kategórií, ktorí sú menej obozretní a pre vysielateľa dostupnejší. Služby ponúkané a prezentované v odvysielanom telenákupе môžu mať závažný dopad na zdravotný stav divákov a preto aj potreba informovať divákov o ich charaktere a nemožnosti zaručiť ich pozitívny účinok je viac ako opodstatnená. Najvyšší súd preto musel konštatovať, že absencia resp. neúplnosť a nepresnosť informácií o možných účinkoch ponúkanej služby v posudzovanom telenákupе vytvára len neurčitú a mylnú predstavu o jej reálnom poskytnutí, čo nemožno považovať za súladné s požiadavkou čestnosti telenákupu. Je pravdou, že zákon č. 308/2000 Z.z. vysielateľom výslovne neukladá informačnú povinnosť a ani neuvádza znenie informácie, ktorá by mala zaručiť splnenie požiadavky čestnosti telenákupu. Najvyšší súd zastáva názor, že absencia zákonnej úpravy znenia takejto informácie nezabavuje vysielateľa povinnosti zachovať čestnosť telenákupu, ktorá povinnosť zahŕňa aj prijatie potrebných opatrení vylučujúcich akékoľvek pochybnosti o čestnosti telenákupu. Keďže zákon č. 308/2000 Z.z. bližšie nekonkretizuje spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť čestnosť telenákupu, je na vysielateľovi, aby s prihliadnutím na charakter telenákupu poskytol divákovi všetky podstatné informácie, ktoré majú vplyv na ich rozhodnutie o využití týchto služieb. Pri formulácii tejto informácie je potrebné vychádzať zo záverov odporuky, ktorá v napadnutom rozhodnutí dostatočne a zrozumiteľne objasnila, v čom spočívala nečestnosť telenákupu, keď konštatovala, že odvysielaný telenákup obsahoval neúplné a nepresné informácie o charaktere ponúkanej služby a jej účinkoch, ktoré sú vzhľadom na absenciu akýchkoľvek vedeckých dôkazov založené výlučne na dôvere diváka, z čoho vyplýva nemožnosť vysielateľa zaručiť reálne poskytnutie služieb. Najvyšší súd poznamenáva aj to, že náležité poskytnutie informácií o charaktere týchto služieb a nemožnosti garantovať ich pozitívne účinky je opodstatnené nielen vo vzťahu k divákovi, ale aj k samotnému vysielateľovi, ktorý tak môže predchádzať resp. sa brániť v prípadných súdnych sporoch vyplývajúcich zo zanedbania tejto povinnosti.

23. Najvyšší súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, ktorou namietala druh a výšku uloženej sankcie, keď dôvodila tým, že zo strany spotrebiteľov nebola nikdy žalovaná a ani inou formou napádaná za porušovanie pravidiel pri prevádzkovaní spotrebiteľských služieb v dôsledku čoho výška uloženej sankcie nezodpovedá pravidlám spravodlivého správneho konania. Najvyšší súd uvádza, že odporkyňa posudzovala deliktuálnu zodpovednosť navrhovateľky podľa zákona č. 308/2000 Z.z., pričom pri určovaní druhu a výšky sankcie mohla prihliadať len na skutočnosti uvedené v tomto zákone. Odporkyňa preto nepochybila, keď pri ukladaní sankcie za porušenie povinnosti v ustanovení § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. neprihliadala na to, či konaním navrhovateľky bola naplnená skutková podstata iného protiprávneho konania. V súvislosti s výškou uloženej sankcie - pokuty (4 000,- €) je potrebné uviesť, že odporkyňa o výške pokuty rozhodovala na základe správneho uváženia v rozsahu zákonom predpokladanej právnej úpravy, keď pokuta bola navrhovateľke uložená v medziach zákona (od 3 319,- € do 165 969,- €), pričom výška pokuty sa blíži k dolnej hranici jej možnej výšky. Zo skutkových zistení v danej veci vyplýva, že navrhovateľke bola v minulosti za porušenie ustanovenia § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. uložená rozhodnutiami č. RL/034/2014 zo dňa 09.09.2014, č. RL/4/2015 zo dňa 27.01.2015, č. RL/11/2015 zo dňa 10.03.2015 sankcia - upozornenie na porušenie zákona, na základe čoho mohla navrhovateľka dôvodne predpokladať, že v prípade opätovného porušenia zákona jej hrozí ďalší postih. Podľa názoru najvyššieho súdu odporkyňa výšku uloženej

pokuty náležite odôvodnila mierou zavinenia, rozsahom a dosahom vysielania, trvaním, následkami, spôsobom a závažnosťou, ktoré jednotlivé kritériá špecifikovala vzhľadom na daný prípad. Najvyšší súd výšku uloženej pokuty považoval taktiež za adekvátnu k porušeniu právnej povinnosti a nezistil dôvody na jej zníženie.

24. Najvyšší súd konštatuje, že dôvody rozhodnutia odporkyne považuje za logické, vyúsťujúce zo skutkových zistení danej veci, odporkyňa skutkové zistenia kvalifikovala správne, keď konštatovala že navrhovateľka porušila povinnosť ustanovenú v § 32 ods. 4 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z.. Odporkyňa dostatočne a zrozumiteľne zdôvodnila svoje skutkové závery a správne úvahy, ktoré ju viedli k záveru uvedenému v preskúmanom rozhodnutí. Najvyšší súd preto rozhodnutie odporkyne č. RP/52/2015 zo dňa 29. septembra 2015 v napadnutej časti výroku I. podľa § 250q ods. 3 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1 S.s.p. potvrdil ako vecne správne a zákonné.

25. O povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok rozhodol najvyšší súd podľa § 2 ods. 1 písm. a/ a § 5 ods. 1 písm. g/ a položky 10 písm. c/ Prílohy, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorého je navrhovateľka povinná zaplatiť na účet súdu súdny poplatok v sume 500,- €. Navrhovateľke sa týmto písomne vyhotoveným rozhodnutím ukladá povinnosť zaplatiť súdny poplatok na bankový účet podľa priloženého platobného predpisu, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 1 S.s.p.. Navrhovateľke nepriznal náhradu trov tohto konania, pretože v tomto konaní nebola neúspešná.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.